

водят до нарастване на амбивалентността в стереотипите на отношение и постъпване към възрастните хора както в строго вътрешната – ромска – среда, така и извън нея, в пределите на тоталното социално пространство. Това особено релефно се чувства във взаимоотношенията между отделните поколения при онези цигани, които са се дистанцирали в определена степен от компактните ромски поселения или са редуцирали връзките си с дисперсно локализираните си етнични „събратя“. При тях независимо от съхранението на стереотипите, свързани с почтително отношение към мястото, ролята и авторитета на „дълго пътувалия в живота“ човек, се забелязват и процеси на разминаване и размиване, на неутрализация и смаляване на много от специфичната технология на баланс между поколенията, характерна за изолираната групово ромска битност и душевност.

В подобни случаи и при подобни личности ритуално регламентираните предпочитания, привилегии и дискрипции за това кой има право пръв да говори, колко и как да каже това, което смята за необходимо, как да се държи с връстниците си или с представителите на по-младите популации, как да балансира и ръководи диалога и др. под., в значителна степен са подложени на смислова и функционална ерозия или най-малко на нееднакви пълномощия спрямо тези, които характеризират проявата на „стареца“ във външногруповата херметизирана плоскост на човешките взаимоотношения и реакции.

Невинаги изминатият път в пространството на историческата и биографичната събитийност от страна на възрастния човек е автоматична гаранция за съответно (регламентирано или предпочитано) отношение към него. При определени ситуации вертикализацията на възрастния човек може да се постави в ромската конфликтна диалогичност „под въпрос“, да ѝ се отнемат делегираните права и правомощия. В такива случаи последните могат да се дадат или прехвърлят не задължително върху други възрастни индивиди в циганската група, а на представителите на по-младите генерации, които в границите на съответния конфликтен диалог могат да надхвърлят ненаказуемо лимитираните от ценностно-нормативния кодекс пространства за авторитет или покушения срещу възрастните хора.